

NACRT - Završno izvješće o provedbi vrednovanja „Ex-post vrednovanje operativnih programa financijske perspektive 2007. - 2013.“

(Ug.br. 05-C-U-0018/18-21)

Zagreb, svibanj 2019.

Europska unija
Zajedno do fondova EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Odgovornost za sadržaj i prezentaciju nalaza i preporuka pripada evaluacijskom timu. Stavovi i mišljenja izraženi u izvješću ne moraju nužno odgovarati stavovima Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU.

Za više informacija o fondovima EU: www.mrrfeu.hr i www.strukturnifondovi.hr

Izvešće pripravili:

Maria Bruna Zolin – Voditeljica tima

Domenico Sartore – Stručnjak 1

Johannes Jacobus Albert Blankert – Stručnjak 2

Barbara Neža Brečko – Stručnjakinja 3

Izvršitelji usluge:

SELECTIO d.o.o. i MK Projekt d.o.o.

Sadržaj

Kratice	5
1. Sažetak	9

Kratice

AFCOS	Sustav za suzbijanje nepravilnosti i prijevara (<i>Anti-Fraud Coordination Service</i>)
APRRR	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
ARPA	Agencija za reviziju sustava provedbe programa Europske unije
ARR	Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske
ASOO	Agenciju za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
BND	Bruto nacionalni dohodak
CARDS	Pomoć zajednice u obnovi, razvoju i stabilizaciji (<i>Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilisation</i>)
DG COMP	Glavna uprava za tržišno natjecanje (<i>Directorate-General for Competition</i>)
DG REGIO	Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku (<i>Directorate-General for Regional and Urban Policy</i>)
DŠJU	Državna škola za javnu upravu
DUZS	Državna uprava za zaštitu i spašavanje
EFPR	Europski fond za pomorstvo i ribarstvo
EFR	Europski fond za ribarstvo
EFRR	Europski fond za regionalni razvoj
EGTS	Europska grupacija za teritorijalnu suradnju
EK	Europska komisija
EPFRR	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
ESF	Europski socijalni fond
ESI fondovi	Europski strukturni i investicijski fondovi
ESPN	Europska mreža za praćenje prostornog razvoja (<i>European Observation Network, Territorial Development and Cohesion</i>)
EU	Europska unija
FEAD	Fond europske pomoći za najpotrebitije
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
GIP	Godišnje izvješće o provedbi OP-a
HAMAG – BICRO	Hrvatska agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije
HZPR	Hrvatski zavod za prostorni razvoj
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
IAKS	Integrirani administrativni i kontrolni sustav

IKT	Informacijsko komunikacijska tehnologija
IMS	Informatički sustav za upravljanje nepravilnostima (<i>Irregularity Management System</i>)
IPA	Instrument prepristupne pomoći
IPARD	Instrument prepristupne pomoći za ruralni razvoj (<i>Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development</i>)
ISPA	Instrument za strukturne politike u prepristupnom razdoblju (<i>Instrument for Structural Policies for Pre-Accession</i>)
IZM	Inicijativa za zapošljavanje mladih
JL(R)S	Jedinice lokalne (regionalne) samouprave
JLS	Jedinice lokalne samouprave
KF	Kohezijski fond
KT	Koordinacijsko tijelo
LAG	Lokalna akcijska grupa
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
MERS	Međuresorna evaluacijska radna skupina
MFIN	Ministarstvo financija
MGIPU	Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja
MGPO	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
MIS	MIS Integrirani informacijski sustav za upravljanje strukturnim instrumentima (<i>Management Information System</i>)
MMPI	Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPOLJ	Ministarstvo poljoprivrede
Mreža DP	Mreža koordinatora iz područja državnih potpora
Mreža JN	Mreža koordinatora iz područja javne nabave
MRMS	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MSP	Malo i srednje poduzetništvo
MU	Ministarstvo uprave
MZOE	Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
NF	Nacionalni fond
NGN	Mreža sljedeće generacije
NP – BBI	Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture

NSRO	Nacionalni strateški referentni okvir
NUt	Nacionalna Urbact točka
NZRCD	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
OCD	Organizacije civilnog društva
OLAF	Europski ured za borbu protiv prijevara
ONP	Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa
OPFEAD	Operativni program za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć 2014. – 2020.
OPKK	Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.
OPP	Operativni program Promet 2007. – 2013.
OPPiR	Operativni program za pomorstvo i ribarstvo 2014. - 2020
OPRK	Operativni program Regionalna konkurentnost 2007. – 2013.
OPRLJP	Operativni program Razvoj ljudskih potencijala 2007. – 2013.
OPULJP	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.
OPZO	Operativni program Zaštita okoliša 2007. – 2013.
OzP	Odbor za praćenje
PDV	Porez na dodanu vrijednost
PGO	Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
PHARE	Poljska i Mađarska: pomoć za ekonomsku obnovu (<i>Poland and Hungary: Assistance for Restructuring their Economies</i>)
PI	Prijelazni instrument
PO	Prioritetna os
PoP	Priručnik o postupanju
PRAG	Praktični vodič kroz procedure ugovaranja pomoći EU trećim zemljama
PRR	Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014. – 2020.
PT1	Posredničko tijelo razine 1
PT2	Posredničko tijelo razine 2
PUO	procjena utjecaja zahvata na okoliš
RH	Republika Hrvatska
S3	Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske
SAFU	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
SAPARD	Posebni pristupni program za poljoprivredu i ruralni razvoj (<i>Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development</i>)
SF	Strukturni fondovi

SFC	Sustav za upravljanje fondovima u EU (<i>System for Fund Management in the EU</i>)
SPR	Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske
SPUO	Strateška procjena utjecaja na okoliš
SSNIP	Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevara
SUK	Sustav upravljanja i kontrole
TO	Tijelo za ovjeravanje
TR	Tijelo za reviziju
UT	Upravljačko tijelo
UzUVRH	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
VFO	Višegodišnji financijski okvir
VRH	Vlada Republike Hrvatske
ZNP	Zajednička nacionalna pravila
ZNS	Zahtjev za nadoknadom sredstava
ŽCGO	Županijski centar za gospodarenje otpadom

1. Sažetak

Cilj vrednovanja i evaluacijska pitanja

Cilj vrednovanja bio je utvrđivanje uspješnosti ispunjavanja općih i specifičnih ciljeva i postizanja očekivanih učinaka pojedinih operativnih programa iz financijske perspektive 2007. – 2013. te njihova doprinosa smanjenju nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj. Operativni programi koji su uzeti u obzir su: Operativni program Promet (OPP), Operativni program Zaštita okoliša (OPZO), Operativni program Regionalna konkurentnost (OPRK) i Operativni program Razvoj ljudskih potencijala (OPRLJP).

Vrednovanje se temeljilo na četiri različita evaluacijska pitanja:

1. U kojoj mjeri su postignuti opći i specifični ciljevi operativnih programa i planirani učinak intervencija po operativnom programu, jesu li zabilježena značajna odstupanja? Ako da, koji su glavni uzroci odstupanja?
2. Koja su područja intervencija po operativnom programu postigla najbolje i najlošije rezultate i koji su bili glavni čimbenici koji su utjecali na taj proces?
3. Koji se udio u ukupnom broju novih radnih mjesta u razdoblju 2009.-2016. može pripisati aktivnostima koje se provode u okviru svih operativnih programa u financijskom razdoblju 2007.-2013.?
4. Kakav je doprinos intervencija operativnih programa ka uravnoteženom regionalnom razvoju Republike Hrvatske?

Svako evaluacijsko pitanje je potom podijeljeno na različite kriterije procjene koji su se detaljno analizirali kroz dodijeljene pokazatelje.

Ukupna alokacija iznosila je 1012,4 milijuna EUR te je raspodijeljena između četiri OP-a na sljedeći način: OPP (27,5%), OPZO (32,7%), OPRK (22,1%) i OPRLJP (17,7%). Alokacija je bila podijeljena između doprinosa EU-a (858,3 milijuna EUR) i nacionalnog doprinosa (154,1 milijuna EUR).

Metodološki pristup i provedene aktivnosti

Metodološki pristup obuhvaćao je kvantitativne i kvalitativne metode vrednovanja prilagođene svakom operativnom programu, specifičnim evaluacijskim pitanjima i kontekstu.

Za mjerenje uspjeha ili neuspjeha postignuća operativnih programa te pojedinih prioritetnih osi i mjera, evaluatori su koristili završne vrijednosti pokazatelja prikazane u završnim izvješćima o provedbi operativnih programa kao glavnu polazišnu točku. Osim dostupne dokumentacije, korišteni su i drugi izvori podataka, kako bi se bolje razumjeli razlozi uspjeha ili neuspjeha (npr. intervjui, *on-line* istraživanje). Vrednovanje je provedbeno kroz sljedeće faze i aktivnosti:

- Početna faza: konzultacijski sastanci s MRRFEU i Međuresornom evaluacijskom radnom skupinom u vezi utvrđivanja detaljnog obuhvata vrednovanja, izvora podataka za odgovaranje na evaluacijska pitanja; prikupljanje dokumentacije o provedbi sva četiri OP-a, prvenstveno godišnjih izvješća o provedbi te završnih izvješća o provedbi.

- Faza provedbe vrednovanja: prikupljanje dodatne dokumentacije te analiza postojeće dokumentacije o provedbi sva četiri OP-a; statistička obrada postojećih podataka; provedba intervjua s predstavnicima sustava upravljanja i kontrole strukturnih fondova u financijskom razdoblju 2007. – 2013. (20 osoba), kao i s korisnicima projekata i predstavnicima regionalnih razvojnih agencija (14 osoba); Provedba *on-line* istraživanja među korisnicima OPZO, OPRK i OPRLJP (271 ispitanik).
- Završna faza: sinteza svih prikupljenih podataka i informacija u Završno izvješće o provedbi vrednovanja; konzultacije s Naručiteljem (MRRFEU) i ostalim dionicima u vezi dorade i finalizacije Završnog izvješća; priprema sažetka rezultata vrednovanja i održavanje javnog predstavljanja rezultata (Zagreb, 16.5.2019.).

Za izračun analize novih radnih mjesta koja se mogu atribuirati aktivnostima provedenim u sklopu sva četiri operativna programa, izračunate su korelacije između javne potrošnje u sklopu pojedinog operativnog programa i ukupnog broja zaposlenih te javne potrošnje u sklopu pojedinog operativnog programa i varijacija stope zaposlenosti u razdoblju od 2007. – 2017. godine.

Ključni nalazi po evaluacijskom pitanju

Evaluacijsko pitanje 1

Pokazatelji:

- Opći i specifični ciljevi svih verzija četiri operativna programa u skladu su sa SMART kriterijima;
- Pokazatelji provedbe za rezultate i učinak u skladu su s RACER kriterijima;
- Opseg u kojem su postignuti pokazatelji učinaka;
- Registrirani vanjski utjecaji (pozitivni i negativni) i učinak (pozitivan i negativan) provedbe programa, izražen kvalitativno i kvantitativno.

OP Promet

Svi ciljevi (opći i posebni) su u skladu sa SMART kriterijima (specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski ograničen). Ispunjavanje SMART kriterija jak je temelj intervencijske logike, s obzirom da postoje jasne smjernice o provedbi operacija.

Većina pokazatelja zadovoljava RACER (relevantni, prihvatljivi, vjerodostojni, jednostavni i robustni) kriterije. Dakle, oni se mogu smatrati kvalitetno definiranim. Međutim, neki pokazatelji su uklonjeni, a drugi prilagođeni tijekom ažuriranja operativnog programa.

Općenito, provedba je doprinijela postizanju posebnih ciljeva. Dakle, može se reći da je operativni program postigao određenu razinu uspjeha.

OP Zaštita okoliša

Svi ciljevi (opći i specifični) su u skladu sa SMART kriterijima (specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski ograničeni). Ispunjavanje SMART kriterija jak je temelj intervencijske logike, s obzirom da postoje jasne smjernice o provedbi operacija.

Činjenica kako početni prioriteti, identificirani od strane tijela koja provode operativne programe, nisu mijenjani tijekom vremena, pokazuje kako su ideje na kojima se temelji program bile jasne od početka.

Štoviše, većina pokazatelja zadovoljava RACER (relevantni, prihvatljivi, vjerodostojni, jednostavni i robustni) kriterije te se mogu smatrati visoko kvalitetnim. Međutim, bilo bi korisno u idućem programskom razdoblju uključiti pokazatelje neposrednih rezultata koji se odnose na svaku prioritetnu os, a ne samo vezane uz pojedini projekt u svrhu lakšeg vrednovanja.

Općenito, može se reći da je provedba doprinijela postizanju specifičnih ciljeva te kako je operativni program postigao zadovoljavajuću razinu uspjeha.

OP Regionalna konkurentnost

Svi ciljevi (opći i specifični) su u skladu sa SMART kriterijima (specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski ograničeni). Ispunjavanje SMART kriterija je jak temelj intervencijske logike, jer postoje jasne smjernice o provedbi operacija.

Nadalje, pokazatelji zadovoljavaju RACER (relevantni, prihvatljivi, vjerodostojni, jednostavni i robustni) kriterije te se mogu smatrati visoko kvalitetnim. Osim toga, skup pokazatelja promijenjen je tijekom vremena kako bi kvalitetnije odražavao nastale promjene u alokaciji sredstava.

Općenito, može se reći da je provedba snažno doprinijela postizanju specifičnih ciljeva te kako je operativni program postigao visoku razinu uspjeha.

OP Razvoj ljudskih potencijala

Svi ciljevi (opći i specifični) u skladu su sa SMART kriterijima (specifični, mjerljivi, ostvarivi, relevantni i vremenski omeđen). Ispunjavanje SMART kriterija jak je temelj intervencijske logike, s obzirom da postoje jasne smjernice o provedbi operacija.

U isto vrijeme, specifični ciljevi su se promijenili tijekom vremena, što odražava promjene u prioritetnim osima. Međutim, srž operativnog programa je ostala nepromijenjena.

Većina pokazatelja zadovoljava RACER (relevantni, prihvatljivi, vjerodostojni, jednostavni i robustni) kriterije te se mogu smatrati visoko kvalitetnim. Istovremeno je smanjen broj pokazatelja tijekom provedbe OP-a. Za određene aspekte nedostaju pokazatelji ostvarenja koji bi zapravo mogli ukazati na status provedbe specifičnih ciljeva. Unatoč tomu, može se reći da je provedba snažno doprinijela postizanju specifičnih ciljeva te kako je operativni program postigao visoku razinu uspjeha.

Evaluacijsko pitanje 2

Pokazatelji:

- Najviše i najmanje učinkovite mjere po operativnom programu
- Utjecaj kvalitete upravljanja projektom i drugih internih čimbenika na uspjeh pojedinih projekata unutar najuspješnijih i najneuspješnijih mjera
- Utjecaj procesnih, financijskih i drugih vanjskih struktura na uspjeh pojedinih projekata unutar najuspješnijih i najneuspješnijih mjera

RH se suočila s dvije relevantne situacije koje su utjecale na uspješnost provedbe Operativnih programa. Naime, s jedne strane postala je članicom Europske unije u 2013. godini, dok s druge strane suočila se s posljedicama snažne globalne financijske krize. Stoga su bile nužne modifikacije ciljeva i/ili mjera i/ili pokazatelja u svjetlu ovih dvaju događaja.

OP Promet

Pokazatelji su mijenjani tijekom vremena prilikom izmjene OP-a, na način da su promijenjeni sami pokazatelji, ali i neke prioritetne osi.

Vezano za Prioritetnu os 1 „Modernizacija željezničke infrastrukture i priprema projekata u sektoru prometa” uočene su značajne promjene pokazatelja, a i sama se prioritetna os mijenjala tijekom razdoblja. Osim toga, nisu uvršteni pokazatelji koji se odnose na projekt glavnog željezničkog kolodvora u Zagrebu.

Prioritetna os 2 „Unaprjeđivanje sustava unutarnje plovidbe” sadržava potpuno promijenjene pokazatelje nakon ulaska RH u EU zbog prisutnosti unutarnjih te posebno vanjskih čimbenika koji su utjecali na uspješnost provedbe.

Prioritetna os 4 „Razvoj cesta i zračnih luka” se može smatrati uspješnom, uzimajući u obzir postignuće pokazatelja.

OP Zaštita okoliša

U sklopu Prioritetne osi 1 postignuti su različiti rezultati za pokazatelje u odnosu na mjere: s jedne strane, mjera 1.2 „Sanacija lokacija visoko onečišćenih otpadom” je najuspješnija. Na rezultat je snažno utjecalo usvajanje Akcijskog plana u 2015. godini temeljem kojeg su se odobrili dodatni projekti koji doprinose pokazateljima. S druge strane, za mjeru 1.1 „Uspostava novih centara za gospodarenje otpadom na županijskoj i regionalnoj razini” pokazatelji trenutno nisu postignuti jer će jedan od tri projekta koji doprinose pokazateljima (Županijski centar za gospodarenje otpadom Bikarac) biti dovršen u sljedećem programskom razdoblju.

Pokazatelji za mjere Prioritetne osi 2 su općenito gledajući postignuti, iako trenutno nisu sve ciljne vrijednosti ostvarene isto će se postići dovršetkom projekata kroz sljedeće programsko razdoblje.

Usvajanje Akcijskog plana u 2015. godini značajno je utjecalo na provedbu cjelokupnog programa i na vrijednost ostvarenih pokazatelja.

OP Regionalna konkurentnost

Prioritetna os 1 „Razvoj i unaprjeđenje regionalne infrastrukture i jačanje atraktivnosti regija” ostvarila je ciljane vrijednosti za sve pokazatelje, pri čemu je jedan s visokom razinom postignuća. Stoga se može tvrditi kako je postignuta.

Prioritetna os 2 „Jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva” predstavlja manje pozitivnu situaciju. Zapravo, sedam pokazatelja nije postiglo ciljanu razinu postignuća, no važno je za istaknuti kako većina njih ima više ciljane vrijednosti usporedno s onima s početka provedbe. Stoga se može smatrati djelomično postignutom.

Važan aspekt je pristupanje Europskoj uniji čime se udvostručila financijska alokacija. Međutim, ta situacija nije utjecala na provedbu Operativnog programa, zbog visoke kvalitete djelovanja tijela u sustavu uključenih u provedbu.

OP Razvoj ljudskih potencijala

Općenito, u većini mjera postignute su ciljane vrijednosti pokazatelja, posebice onih koje se odnose na prve dvije prioritetne osi. Međutim, neke ciljane vrijednosti prilagođene su tijekom vremena.

Mjera 2.1 „Potpora skupinama koje se nalaze u nepovoljnom položaju u pristupu zapošljavanju” ostvarila je najmanje uspješan rezultat s obzirom na pokazatelje. U stvari, niti jedan pokazatelj nije dosegao ciljane vrijednosti.

Mjera 5.2 „Jačanje uloge organizacija civilnoga društva za društveno-ekonomski rast i demokratski razvoj” postigla je najbolje rezultate.

Evaluacijsko pitanje 3

Pokazatelji:

- Rast u broju radnih mjesta koja su prijavljena i registrirana godišnjim i završnim izvješćima o provedbi OP-ova u razdoblju od 2009. do 2016. godine;
- Rast broja radnih mjesta objavljen od statističkih izvora i odabranih operacija u razdoblju od 2009. do 2016. godine.

Samo jedan OP (Regionalna konkurentnost) sadržavao je pokazatelj koji je usko povezan s povećanjem zaposlenosti, tj. broja radnih mjesta. Razina postignuća ovog pokazatelja je vrlo visoka (365%). U preostala tri OP-a nisu prisutni pokazatelji koji se odnose na razinu zaposlenosti. Izvori statističkih podataka ističu porast zaposlenosti još od 2014. godine. Analiza korelacije, kojom se prikazuje veza između dviju varijabli, otkriva pozitivnu značajnu korelaciju između javne potrošnje svakog OP-a i broja zaposlenih, uzimajući u obzir određene vremenske odmake. OP Regionalna konkurentnost ima najveću vrijednost korelacije s vremenskim odmakom od dvije godine. OP Promet i OP Zaštita okoliša imaju najviše korelacije nakon trogodišnjeg vremenskog odmaka. Konačno, OP Razvoj ljudskih potencijala ima najveću korelaciju nakon četiri godine vremenskog odmaka. Dakle, odnos između aktivnosti OP-a i razine zaposlenosti je utvrđen putem korelacijske analize. Ovaj odnos je značajniji ako se razmatra dugoročno.

Evaluacijsko pitanje 4

Pokazatelji:

- Odsutnost i prisutnost korelacije u relativnom i apsolutnom smislu;
- Uzroci odstupanja između indeksa razvijenosti i stvarnih ulaganja u županije;
- Pozitivni ili negativni socioekonomski učinci odstupanja, uključujući regionalne aspekte održivosti.

OP Promet i OP Zaštita okoliša nisu imali definiran regionalni razvoj kao jedan od ciljeva. Za druga dva OP-a (Regionalna konkurentnost i Razvoj ljudskih potencijala), regionalni razvoj bio je jedan od njihovih ciljeva. Iako za pola OP-a regionalni razvoj nije bio prioritet, analiza korelacije prikazuje

snažnu pozitivnu vrijednost ako razmatramo ukupan iznos alociran svakoj županiji¹. Razmatrajući svaki OP zasebno, svi ostvaruju visoku korelaciju, osim OP Zaštita okoliša, koji ostvaruje manju, ali još uvijek pozitivnu vrijednost. Stoga, može se zaključiti da postoji pozitivna veza između indeksa razvijenosti i intervencija OP-ova.

Preporuke

OP Promet

Važno je uvrstiti listu svih pokazatelja: pokazatelje neposrednih rezultata, pokazatelje rezultata i pokazatelje učinka; osigurati da se njihove ciljane vrijednosti postave realistično, temeljem opsežne pripreme te je potrebno izbjegavati promjene definicija i vrijednosti tijekom provedbe operativnog programa.

Za buduće operativne programe, preporučuje se uključiti pokazatelje rezultata prema SMART kriterijima, a koje je lako mjeriti i koji su strože vezani uz specifične ciljeve (osobito ako se potonji modificiraju tijekom trajanja OP-a) i za prioritetne osi na koji se ti ciljevi odnose.

Važno je jasno definirati relevantna prioritetna ulaganja kako bi se kvalitetnije alocirala sredstva. Osim toga, provedba strogog nadzora nadležnih tijela potrebna je u svim fazama provedbe projekata.

OP Zaštita okoliša

Važno je da se prati fizički napredak projekata, posebno onih koji će biti završeni u drugom programskom razdoblju, kroz uključivanje specifičnih pokazatelja. Osim toga, važno je da se u sustavu i kod korisnika zaposli adekvatan broj djelatnika kako bi se smanjila kašnjenja u provedbi. U idućem programskom razdoblju potrebno je unaprijediti sustav upravljanja i kontrole zbog značajnog povećanja dostupnih sredstava za ovakvu vrstu intervencija.

OP Regionalna konkurentnost

Važno je uvrstiti popis pokazatelja (neposrednih rezultata i rezultata) koji imaju realne ciljane vrijednosti. Osim toga, u slučaju čimbenika koji utječu na uspješnost (pozitivno i negativno), potrebno je prilagoditi vrijednosti pokazatelja kako bi se izbjegla iznimno niska ili visoka razina ostvarenja. Nadalje, važno je smanjiti administrativne postupke kako bi se izbjegla (ili umanjila) kašnjenja. Pri tome je ključan i adekvatan broj dovoljno osposobljenih zaposlenika kako bi se smanjila kašnjenja u provedbi. Konačno, preporuča se unapređenje sustava upravljanja i kontrole za učinkovitiju apsorpciju EU sredstava.

OP Razvoj ljudskih potencijala

Važno je uvrstiti popis pokazatelja (neposrednih rezultata i rezultata) koji imaju realne ciljane vrijednosti. Uzimajući u obzir čimbenike koji utječu na uspješnost (pozitivno i negativno), potrebno je prilagoditi vrijednosti kako bi se izbjegla iznimno niska ili visoka razina ostvarenja. Osim toga, važno je smanjiti administrativne postupke kako bi se izbjeglo (ili umanjilo) kašnjenje.

Za sve operativne programe

¹ Za OP Promet podatci na razini županija su bili dostupni o iznosima prihvatljivih izdataka te je temeljem njih provedena korelacijska analiza.

Važno je istaknuti kako su određeni pokazatelji uspjeli ukazati na utjecaj provedbe operativnih programa na glavne socioekonomske čimbenike kao i indeks razvijenosti.

Zaključne napomene

Za svaki operativni program može se zaključiti da su financirane aktivnosti doprinijele ostvarenju općih i posebnih ciljeva.

Većina mjera gotovo je u potpunosti postigla ciljane vrijednosti pokazatelja, čime se demonstrira zadovoljavajuća provedba OP-a. Stjecanje statusa države članice Europske unije pružilo je RH određene koristi za provedbu programa (prvenstveno u smislu povećanja alokacija) te je tranzicija iz pretpristupnog razdoblja bila uspješno obavljena. Konačno, postoji pozitivna korelacija između alociranih sredstava na županijskoj razini i novostvorenih radnih mjesta, te indeksom regionalnog razvoja.